A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2010. március 25.*

A C-414/08. P. sz. ügyben,

a **Sviluppo Italia Basilicata SpA** (székhelye: Potenza [Olaszország], képviselik: F. Sciaudone, R. Sciaudone és A. Neri avvocati)

fellebbezőnek

a Bíróság alapokmányának 56. cikke alapján 2008. szeptember 19-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviseli: L. Flynn, segítője: A. Dal Ferro avvocato, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

* Az eljárás nyelve: olasz.

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot, a negyedik tanács elnöke a második tanács elnökeként eljárva, C. Toader (előadó), C. W. A. Timmermans, P. Kūris és L. Bay Larsen bírák,

főtanácsnok: V. Trstenjak,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2009. szeptember 3-i tárgyalásra

a főtanácsnok indítványának a 2009. október 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésében a Sviluppo Italia Basilicata SpA az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága T-176/06. sz., Sviluppo Italia Basilicata kontra Bizottság ügyben 2008. július 8-án hozott ítéletének (a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amelyben az Elsőfokú Bíróság elutasította azt a keresetet, amely egyrészt az olaszországi Basilicata tartományban működő kis- és középvállalkozások támogatására szolgáló intézkedések megvalósításához nyújtott globális szubvenció érdekében, az Olaszországban az 1. sz. célkitűzésbe tartozó régiókban a strukturális segítségnyújtások közösségi támogatási keretrendszerén belül az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) nyújtott támogatás csökkentéséről szóló, 2006. április 20-i C (2006) 1706. sz. bizottsági határozat (a továbbiakban: vitatott határozat)

megsemmisítésére, másrészt pedig azon kár megtérítésére irányul, amelyet e határozat állítólag a fellebbezőnek okozott.

I – Jogi háttér

Az alaprendeletek

2 Az 1993. július 20-i 2081/93/EGK tanácsi rendelettel (HL L 193., 5. o) módosított, a strukturális alapok feladatairól és eredményességéről, továbbá tevékenységüknek egymás között, valamint az Európai Beruházási Bank és az egyéb meglévő pénzügyi eszközök műveleteivel történő összehangolásáról szóló, 1988. június 24-i 2052/88/EGK tanácsi rendelet (HL L 185., 9. o.; a továbbiakban: 2052/88 rendelet) 1. cikke akként rendelkezik, hogy a strukturális alapok az EK 158. cikkben és az EK 160. cikkben megfogalmazott általános célkitűzések megvalósításának lehetővé tétele érdekében öt elsőbbségi célkitűzéshez járulnak hozzá. E célkitűzések közül az első (a továbbiakban: 1. sz. célkitűzés) „a fejlődésben lemaradt régiók fejlesztésének és strukturális alkalmazkodásának elősegítésére" irányul. E rendelet I. melléklete értelmében Basilicata tartomány az 1. sz. célkitűzéssel érintett régiók közé tartozik.

3 A 2052/88 rendelet 5. cikke felsorolja a strukturális alapokból nyújtott pénzügyi támogatás lehetséges formáit. Ugyanezen cikk (2) bekezdésének c) pontja ezek között említi annak lehetőségét, hogy a támogatás „globális szubvenció" formájában történjék, amelyet főszabály szerint a tagállam által az Európai Bizottsággal egyetértésben kijelölt közvetítő kezel, aki gondoskodik annak a végső kedvezményezettek részére nyújtott egyedi szubvenciókra történő felosztásáról.

4 A pénzügyi támogatásokra vonatkozó eljárási szabályokat két rendelet határozza meg: az 1993. július 20-i 2082/93/EGK tanácsi rendelettel (HL L 193., 20. o.) módosított, a 2052/88 rendeletnek egyrészt a különböző strukturális alapok tevékenységeinek egymás között, másrészt az Európai Beruházási Bank és az egyéb meglévő pénzügyi eszközök műveleteivel történő összehangolása tekintetében történő végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1988. december 19-i 4253/88/EGK tanácsi rendelet (HL L 374., 1. o.; a továbbiakban: 4253/88 rendelet), valamint az 1993. július 20-i 2083/93/EGK tanácsi rendelettel (HL L 193., 34. o.) módosított, a 2052/88 rendeletnek az Európai Regionális Fejlesztési Alap tekintetében történő végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 4254/88/EGK tanácsi rendelet (HL L 374., 15. o.; a továbbiakban: 4254/88 rendelet).

5 A 4254/88 rendelet 6. cikkének (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a globális szubvenciók felhasználásának módjai a Bizottság és a közvetítő között az érintett tagállam egyetértésével kötött megállapodás tárgyát képezik, e megállapodásnak pedig rendelkeznie kell többek között az elvégzendő cselekvésekről, a kedvezményezettek kiválasztásának szempontjairól, az ERFA-ból származó támogatás nyújtásának feltételeiről és mértékéről, valamint a globális szubvenciók felhasználásának ellenőrzési módjairól.

6 A 4253/88 rendelet „A támogatás csökkentése, felfüggesztése és megszüntetése” című 24. cikkének (1) és (2) bekezdése így rendelkezik:

„(1) Amennyiben a projekt vagy intézkedés megvalósítása a számára elkülönített pénzügyi támogatást sem részben, sem egészben nem igazolja, a Bizottság a partnerség keretében megfelelő módon kivizsgálja az esetet, nevezetesen felhíva a tagállamot vagy a tagállam által a projekt végrehajtására kijelölt hatóságokat észrevételeik meghatározott határidőn belüli megtételére.

(2) E vizsgálat eredményeképpen a Bizottság csökkentheti vagy felfüggesztheti az adott projekt vagy intézkedés számára elkülönített támogatást, amennyiben a vizsgálat során bizonyossá válik, hogy szabálytalanság történt, illetve hogy a projekt vagy

intézkedés jellegét vagy végrehajtásának feltételeit a Bizottság előzetes jóváhagyása nélkül jelentősen módosították."

7 A 4253/88 rendelet 25. és 26. cikke tartalmazza a pénzügyi támogatás végrehajtásának ellenőrzésére és értékelésére vonatkozó rendelkezéseket. Különösen a 25. cikk (1) és (3) bekezdése így rendelkezik:

„(1) A Bizottság és a tagállamok a partnerség keretében biztosítják az Alapokból származó támogatások közösségi támogatási keretrendszerek és egyedi intézkedések (programok stb.) szintjén történő végrehajtásának hatékony ellenőrzését. Ezt az ellenőrzést közös megegyezéssel megállapított eljárások szerint összeállított jelentéseken, felmérések útján lefolytatott ellenőrzéseken és e célból létrehozott bizottságokon keresztül biztosítják.

[…]

(3) A támogatás-felügyeleti bizottságokat a partnerség keretében az érintett tagállam és a Bizottság közötti megállapodás szerint hozzák létre.

E bizottságokban a Bizottság, adott esetben pedig az Európai Beruházási Bank küldöttje is részt vehet."

A szóban forgó pénzügyi támogatásra alkalmazandó szabályokat tartalmazó bizottsági határozatok

8 A Bizottság az 1994. január 1-jétől 1999. december 31-ig terjedő időszak vonatkozásában 1994. július 29-én elfogadta az 1. sz. célkitűzéssel érintett olaszországi tartományok, vagyis Abruzzo, Basilicata, Calabria, Campania, Molise, Puglia, Szardínia és Szicília területén történő közösségi strukturális segítségnyújtások alapjául szolgáló közösségi támogatási keretrendszer létrehozataláról szóló 94/629/EK határozatot (HL L 250., 21. o.).

9 A Bizottság 1997. április 23-án elfogadta az Olaszország tekintetében a közösségi támogatási keretrendszereket, az egységes programozási dokumentumokat és a közösségi kezdeményezési programokat jóváhagyó határozatok módosításáról szóló 97/322/EK határozatot (HL L 146., 11. o.). E határozat megállapította az Olaszországban alkalmazott különböző közösségi segítségnyújtások keretében támogatható kiadásokra vonatkozó szabályokat. Az említett határozat melléklete tartalmazza a kockázatitőke-alapokból (a továbbiakban: KTA) álló pénzügyi tervezési műveletekre fordított kiadásoknak a strukturális alapokból történő támogathatóságáról szóló 19. sz. feljegyzést (a továbbiakban: 19. sz. feljegyzés).

10 A 19. sz. feljegyzésben említett pénzügyi tervezési műveletek társfinanszírozására vonatkozó általános elvek többek között az alábbiakat tartalmazzák:

„ii. a Közösség az alapok részvénytőkéjéhez történő állami hozzájárulást társfinanszírozza; nem vesz részt az alapok kezelésében, sem pedig a kezelési költségeikhez nem járul hozzá. Csak a tagállam és annak magánjogi vagy közjogi partnerei minősülnek ezen alapok üzletrész-tulajdonosainak/részvényeseinek, nem pedig a Bizottság;

[...]

vii. az ilyen alapok működési módjait hozzá kell igazítani a segítségnyújtások pénzügyi végrehajtási rendelkezéseihez, többek között a kötelezettségvállalás és a felmerült költségek fogalmát, valamint a segítségnyújtás lezárását illetően;

viii. a KTA-k a pénzügyileg és gazdaságilag életképes vállalkozásoknak nyújtanak segítséget. […]”

11 A KTA-kra vonatkozó különleges rendelkezéseket illetően a 19. sz. feljegyzés „A KTA működési módjai” című B részében így rendelkezik:

„[…]

(2) A KTA segítségnyújtásai részesedésszerzés formájában, vagyis többek között a következőképpen történnek: a támogatott vállalkozás részvénytőkéjének (részvényeinek vagy társasági részesedéseinek) jegyzése, kölcsönök (adott esetben tulajdonosi kölcsönök), kötvények (adott esetben átváltható kötvények) stb. […]

[...]

(8) A közösségi segítségnyújtás időszakában a KTA bevételeit (így többek között az esetleges osztalékokat, a tőkenyereséget és a befektetések kamataiból származó

hasznot) az alapokba vissza kell forgatni, és [az ugyanezen feljegyzésben] megállapított korlátokon belül a részesedésszerzések, valamint a kezelési költségek finanszírozására kell fordítani.

[…]

(10) A KTA tevékenységét jelentésben kell bemutatni, amelyet naptári évenként a támogatás-felügyeleti bizottság véleményének beszerzése után a Bizottsághoz kell benyújtani. E jelentésnek tartalmaznia kell a KTA bevételeinek és veszteségeinek egyenlegét és elemzését, a felmerült kezelési költségek részletezését, az alapoknak történő átutalások elemzését, a részesedésszerzések (az eszközölt beruházások, a szerződött kölcsönök stb., vállalkozásonkénti és ágazatonkénti bontásban, tiszteletben tartva az adatok bizalmas kezelésének elvét) részletes jegyzékét, valamint a felmerült problémákat és az esetleg javasolt vagy elfogadott megoldásokat.

(11) A Bizottság és a Számvevőszék jogosult ellenőrizni a KTA tevékenységeit, ideértve az olyan vállalkozásoknál történő könyvvizsgálat elvégzéséhez vagy elvégeztetéséhez való jogot is, amelyekben a KTA részt vesz vagy részt vett.

[…]”

12 A 19. sz. feljegyzés C része akként határozza meg a „jogi és pénzügyi kötelezettségvállalás” fogalmát, hogy az nem más, mint „a KTA indulótőkéjének képzésére vagy növelésére irányuló jogi aktus”. A „ténylegesen kifizetett kiadások” fogalmát ugyanezen rész akként határozza meg, hogy azokat „a KTA-nak a résztvevők által felszabadított tőkerészei készpénzben történő folyósítása (folyósított tőke)” képezi, „szoros összefüggésben az olyan részesedésszerzéseket említő végrehajtási jelentésekkel, amelyek az intézkedés megfelelő lebonyolításának igazolását képezik”.

13 A 19. sz. feljegyzésnek „A segítségnyújtás lezárása” című D része így rendelkezik:

„(1) A KTA-t az elérni kívánt célokkal összhangban álló, megfelelő időtartamra kell létrehozni. A KTA minimális időtartama a segítségnyújtási forma időtartamának felel meg.

(2) A közösségi segítségnyújtás lezárásakor (a fizetések határideje után) meg kell állapítani a KTA nettó pénzügyi helyzetét, összehasonlítva a folyósított összes tőke felhasználását a vállalkozásoknak a tárgyidőszakban nyújtott segítség teljes összegével.

– Ha az állapítható meg, hogy a vállalkozásoknak a tárgyidőszakban nyújtott segítség összesítéséből származó összeg a folyósított tőkének legalább 100%-át lefedi (annál magasabb, vagy azzal egyenlő), az intézkedést teljes egészében végrehajtottnak kell tekinteni.

[…]

– Ha a támogatás-felügyeleti bizottság által gyakorolt felügyelet ellenére a vállalkozásoknak a tárgyidőszakban nyújtott segítség teljes összege a lezárás időpontjában alacsonyabb a folyósított összes tőkénél, a többletnek megfelelő összeget le kell vonni a Közösség által az érintett segítségnyújtási forma keretében a tagállamnak fizetendő végső egyenlegből.

(3) A Bizottság a segítségnyújtási forma szerinti végső egyenleg megfizetését követően a továbbiakban nem vesz részt a cselekvés végrehajtásában vagy ellenőrzésében […].”

II – A jogvita előzményei

A jogvita alapját képező tényállás és a vitatott határozat

14 A Bizottság a 2052/88 rendelet végrehajtásképpen a 94/629 határozatában az 1994. január 1-jétől 1999. december 31-ig terjedő időszak vonatkozásában jóváhagyta az 1. sz. célkitűzéssel érintett olasz tartományok, köztük többek között Basilicata tartomány javát szolgáló segítségnyújtásokra irányadó közösségi jogi keretrendszert.

15 A Basilicata tartományban letelepedett kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: KKV) fejlődésének elősegítése érdekében az olasz kormány 1998. február 24-én globális szubvenció formájában nyújtott pénzügyi támogatás iránti kérelemmel fordult a Bizottsághoz. Az e kérelemben kilátásba helyezett 2. sz. intézkedés az ERFA és a magánszektor forrásaiból származó KTA képzését írta elő az olyan vállalkozások javát szolgáló pénzügyi segítségnyújtások (a részvénytőkében történő részesedésszerzés, tulajdonosi kölcsönök és átváltható kötvények) lebonyolítása érdekében, amelyeknek e tartományban van a székhelyük, vagy szándékukban áll itt letelepedni.

16 A Bizottság a Basilicata tartományban működő kis- és középvállalkozások javát szolgáló támogatási intézkedések megvalósításához nyújtott globális szubvenció érdekében, az Olaszországban az 1. sz. célkitűzés szerinti strukturális segítségnyújtások közösségi támogatási keretrendszerén belül az Európai Regionális Fejlesztési Alapból nyújtott támogatásról szóló, 1999. március 2-i C (1999) 314. sz. határozatával (a továbbiakban: támogatás nyújtásáról szóló határozat) jóváhagyta az olasz hatóságok által kért támogatás nyújtását.

17 A támogatás nyújtásáról szóló határozat 5. cikke úgy rendelkezik, hogy „a közösségi támogatás a globális szubvenció által előirányzott műveletekhez kapcsolódó azon kiadásokra vonatkozik, amelyek a tagállamon belül jogilag kötelező erejű kötelezettségvállalások tárgyát képezik, és amelyek vonatkozásában pénzügyi források

kerülnek kifejezetten lekötésre legfeljebb 1999. december 31-ig". Az e műveletekre vonatkozó kiadások könyvelésének határidejeként a határozat 2001. december 31-ét állapította meg.

18 A globális szubvencióra vonatkozó, az olasz hatóságok által a támogatás megszerzése érdekében a Bizottsághoz benyújtott projektet a támogatás nyújtásáról szóló határozathoz mellékelték (a továbbiakban: a globális szubvenció projektje), és az e határozat szerves részét képezi. E projekt előírja, hogy a segítségnyújtás megvalósításának három szakaszban kell történnie, amelyeket a KTA „előmozdításának", „létrehozatalának" és „kezelésének" neveztek (a globális szubvenció projektjének 5.2.2. pontja). Ezenkívül a projekt 5.2.5. pontja kifejti, hogy az alap mértéke 9,7 millió euró, amelyből 4,7 millió euró származik az ERFA-ból, valamint hogy a 19. sz. feljegyzéssel összhangban „kötelezettségvállalás" alatt „a KTA tőkéjének képzésére irányuló jogi aktust", „kiadások" alatt pedig „a KTA-nak a résztvevők által felszabadított tőkerészei készpénzben történő folyósítását" kell érteni. Az említett projekt végül akként rendelkezik, hogy a kötelezettségvállalásokat „1999. december 31-ig" kell megkötni (a projekt 5.2.6. pontja), valamint hogy a KTA a létrehozatalától számított tíz évre szól.

19 A globális szubvenció nyújtásának módjait olyan megállapodásban (a továbbiakban: megállapodás) rögzítették, amelyet 1999. július 22-én kötött meg egymással a Bizottság és a Centro europeo di impresa e innovazione Sistema BIC Basilicata, amely eredetileg a globális szubvenció kezelésére kijelölt közvetítő volt, és amelynek jogutódja a fellebbező. E megállapodás 9. cikke támogatás-felügyeleti bizottság létrehozatalát írja elő, amelynek a Bizottság, az illetékes nemzeti hatóságok és a közvetítő képviselői a tagjai.

20 A megállapodás 9. cikkének (2) és (3) bekezdése így rendelkezik:

„(2) A jelen megállapodás végrehajtása érdekében tett intézkedésekre mind az alkalmazásuk alatt, mind pedig azt követően irányadók az ellenőrzésre és értékelésre vonatkozó, a 4253/88/EGK rendeletben előírt és a [közösségi támogatási keretrendszerben] részletesebben meghatározott rendelkezések.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett értékelés lefolytatásáért a globális szubvenció támogatás-felügyeleti bizottsága felelős. A közvetítő a bizottság rendelkezésére bocsátja az ellenőrzéshez és értékeléshez szükséges valamennyi adatot."

21 A megállapodás 13. cikkének (2) és (4) bekezdése így rendelkezik:

„(2) […] a végső egyenleg kifizetéséhez az alábbi együttes feltételeknek kell teljesülniük:

– Basilicata tartomány a szóban forgó cselekvés tényleges megvalósítását követő hat hónapon belül [a gazdaságért és pénzügyekért felelős miniszter által] megfelelően hitelesített, fizetés iránti kérelmet nyújtson be;

[…]

(4) A globális szubvenció keretében nyújtott támogatásokban részesülő kezdeményezések javát szolgáló kiadási kötelezettségvállalásokat (az odaítélésről szóló határozat, a külső tevékenységekre vonatkozó szerződések megkötése) legkésőbb 1999. december 31-ig kell megtenni. A globális szubvenció végrehajtásaképpen a közvetítő által teljesített fizetéseket legkésőbb 2001. december 31-ig kell megtenni, az e szubvenció végrehajtása során a közvetítőnél felmerült kiadásokat pedig legkésőbb 2002. június 30-ig kell a Bizottsággal elszámolni".

22 A megállapodás 16. cikkének (5) bekezdése így rendelkezik:

„Ha a közvetítő megszegi a megállapodásban előírt valamely kötelezettségét, vagy nem megfelelően teljesíti azt, a Bizottság – Basilicata tartománnyal egyetértésben – ajánlott levélben felhívhatja a közvetítőt a szóban forgó kötelezettség teljesítésére. Ha a közvetítő abban a hónapban, amikor e felhívás megtörtént, nem teljesíti a kötelezettségét, a Bizottság Basilicata tartománnyal egyetértésben minden további alakszerűség nélkül felmondhatja a megállapodást, bármik is legyenek a megállapodásra irányadó jog szerinti következmények."

23 A megállapodás 18. cikke végül úgy rendelkezik, hogy a megállapodás 2002. június 30-án hatályát veszti.

A KTA létrehozatala és végrehajtása

24 A KTA-t 1999. december 16-án hozták létre, mégpedig 9,7 millió euró összegű pénzügyi hozzájárulással, amelyből 4,7 millió eurót az ERFA finanszírozott, 5 millió euró pedig magánbefektetőktől származott. Az alapban fennálló részesedések folyósítását a 2000 februárjától 2001 decemberéig terjedő időszak során teljes egészében lebonyolították.

25 Basilicata tartomány a 2003. március 18-án kelt levelében benyújtotta az olasz Gazdasági és Pénzügyi Minisztériumnak a kiadásokról szóló végleges nyilatkozatot és a kifizetés iránti kérelmet, amelyeket a fellebbező állított össze. A minisztérium 2003. március 20-án továbbította e dokumentumokat a Bizottságnak.

26 A Bizottság 2004. február 10-i levelében tájékoztatta az olasz hatóságokat és a fellebbezőt azon álláspontjáról, hogy az eredetileg nyújtott támogatás egy része a 19. sz. feljegyzés D része alapján nem volt indokolt, mivel azt 2001. december 31. előtt nem ruházták be a KKV-kba.

27 A Bizottság 2006. április 20-án elfogadta a vitatott határozatot, amelyben – mivel úgy ítélte meg, hogy az ERFA-ból származó támogatás egy részét 2001. december 31. előtt nem használták fel a KKV-kban történő részesedésszerzésre – a globális szubvenció keretében Basilicata tartománynak nyújtott támogatás összegét 4 554 108,91 euróval csökkentette, és előírta 3 434 108,91 euró összeg visszatéríttetését.

28 A Bizottság a vitatott határozat (9), (10), (18) és (19) preambulumbekezdésében hivatkozott a közvetítő szervezet által írásban és a 2005. október 27-én lezajlott meghallgatáson előadott okfejtésekre. A Bizottság ugyanezen határozat (22) preambulumbekezdésében ezenkívül hangsúlyozta, hogy:

„A kiadások támogathatóságának hiányát illetően […] a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a kockázati tőkealap részére történő segítségnyújtások »hasznossági feltételtől«, valamint attól függenek, hogy ténylegesen kedvező hatásokkal kell járniuk a vállalkozások számára, amely feltétel jelen esetben nem teljesül, mivel a projekt fizetéseire megállapított határidőn belül (2001. december 31-ig) az Alap hozzájárulásainak (vagyis 9 700 000 [eurónak], amelyből 4 700 000 [euró] az ERFA-tól származik) kevesebb mint 3%-át fordították a vállalkozásokban történő részesedésszerzésre. Pontosabban az ERFA célkitűzéseit – amelyek a tartós munkahelyek fenntartását vagy megteremtését lehetővé tevő termelő-beruházások finanszírozására, valamint a [KKV-k] tevékenységének a tőkepiachoz való hozzáférési lehetőségeik biztosítékok nyújtása és részesedésszerzések útján történő javításával való támogatására irányulnak – nem lehet csupán azzal ténylegesen megvalósítottnak tekinteni, hogy alapképzés céljából készpénzben tőkehozzájárulásokat folyósítanak.”

III – A megtámadott ítélet

29 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2006. június 30-án benyújtott keresetlevelével a felperes keresetet indított a vitatott határozat megsemmisítése, valamint kártérítés iránt.

A megsemmisítés iránti keresetről

30 A Bizottság az Elsőfokú Bírósághoz benyújtott ellenkérelmében vitatta a megsemmisítés iránti kérelem elfogadhatóságát, azt állítva, hogy a felperes nem minősült az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében közvetlenül érintetnek, mivel sem a vitatott határozat címzettje, sem pedig az ERFA-ból származó pénzügyi támogatás címén nyújtott szubvenció kedvezményezettje nem volt.

31 Az Elsőfokú Bíróság nem határozott az elfogadhatatlanságra alapított ezen jogalapról, mivel úgy ítélte meg, hogy a kérelem mindenképp megalapozatlan.

32 A felperes a megsemmisítés iránti kérelem alátámasztása érdekében hat jogalapra hivatkozott, amelyek közül a Bíróság csak a fellebbezési eljárás szempontjából releváns jogalapokat ismerteti.

33 A felperes a 19. sz. feljegyzés megsértésére alapított jogalapjában azt állította, hogy a Bizottság tévesen értelmezte a „ténylegesen kifizetett kiadásoknak" az említett feljegyzés C részében foglalt fogalmát. A Bizottság ugyanis nem vette figyelembe, hogy e feljegyzés különbséget tesz a „kiadások" és a „kötelezettségvállalások" fogalma között, és így arra a következtetésre jutott, hogy a 2001. december 31-i határidő lejártát megelőzően teljesítendő „ténylegesen kifizetett kiadások" a KTA-nak a KKV-kban történő részesedésszerzései voltak. Ezzel szemben a feljegyzés említett részéből, a globális

szubvenció projektjének 5.2.5. pontjából, a támogatás nyújtásáról szóló határozat 5. cikkéből és a megállapodás 13. cikkének (4) bekezdéséből világosan következik, hogy a „ténylegesen kifizetett kiadásoknak" a „kötelezettségvállalások", vagyis a KTA részére történő készpénzátutalások minősülnek, ebből következően pedig, hogy csak ezeket az átutalásokat kellett a fent említett határidő előtt teljesíteni.

34 Ezenkívül a felperes azt állította, hogy a közösségi segítségnyújtás időtartama csak az alap időtartamával eshetett egybe, amelynek fennállása 2009. december 16-án szűnt meg. Ezzel kapcsolatban a felperes hangsúlyozta, hogy nehéz, sőt lehetetlen lett volna, hogy ez az alap 2001. december 31-ig a tőkéjével azonos összegben részesedést szerezzen a KKV-kban.

35 Az Elsőfokú Bíróság elutasította e jogalapot, mivel a megtámadott ítélet 42–59. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság helyesen tekintette 2001. december 31-ét a közösségi segítségnyújtás befejező időpontjának. Az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a 19. sz. feljegyzésből, nevezetesen annak D részéből következik, hogy e segítségnyújtás időtartama nem esik egybe a KTA időtartamával, mivel a KTA a segítségnyújtás lezárását követően is tovább működhet. Ezenkívül úgy ítélte meg, hogy ugyanezen feljegyzés C részéből kiderül, hogy a 2001. december 31. előtt teljesítendő „ténylegesen kifizetett kiadásokat" nem csupán a KTA kezdeti létrehozásának megfelelő kiadások képezik, hanem a KTA általi „részesedésszerzések" is. Az Elsőfokú Bíróság szerint ezt az értelmezést erősíti meg a globális szubvenció projektjének 5.2.5. pontja, amely átveszi az említett C részben, valamint a 2002. június 30-án hatályát vesztő megállapodásban foglalt rendelkezéseket, amely időpontot nem lehetett a közösségi segítségnyújtás megszűnésénél korábbi időpontban megállapítani.

36 A felperes a vitatott határozat alapjául szolgáló jogi és ténybeli feltételek ésszerűtlenségére, nem megfelelő jellegére és hiányára alapított jogalapjában azt sérelmezte, hogy a Bizottság e határozatot a „segítségnyújtás hasznosságára vonatkozó feltételnek" az e határozat (22) preambulumbekezdésében hivatkozott állítólagos megsértésére alapította, amely feltétel sem a támogatás nyújtásáról szóló határozatban, sem pedig a globális szubvenció projektjében nem szerepel. A felperes előadta, hogy mindazonáltal e feltétel megsértése, még ha fel is tételezzük annak megtörténtét, nem képezhet olyan

szabálytalanságot, amely a 4253/88 rendelet 24. cikkének (2) bekezdése értelmében érinthetné a segítségnyújtás végrehajtásának jellegét vagy feltételeit.

37 Ezzel kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 66–75. pontjában úgy ítélte meg, hogy a felek által a közigazgatási eljárás során folytatott levelezésből, valamint a vitatott határozat (23) preambulumbekezdéséből világosan következik, hogy a Bizottság többek között a 19. sz. feljegyzés D részére alapította álláspontját, valamint hogy az említett határozatban említett egyéb indokok csak a Bizottság által e résznek tulajdonított értelmezés alátámasztására szolgálnak. Az Elsőfokú Bíróság ezenkívül emlékeztetett arra, hogy a 4254/88 rendelet 1. cikke akként rendelkezik, hogy az ERFA célja a termelőberuházások finanszírozása. Ezért az ERFA általi segítségnyújtásokat a céljaikra tekintettel kell vizsgálni, amely célokat nem lehet csupán azzal ténylegesen megvalósítottnak tekinteni, hogy KTA képzése céljából készpénzben tőke-hozzájárulásokat folyósítanak.

38 A felperes az eljárási szabályok, nevezetesen a 4253/88 rendelet 25. és 26. cikkében foglalt rendelkezések megsértésére alapított jogalapjában azt állította, hogy a Bizottság nem indíthatta volna meg az e rendelet 24. cikke szerinti eljárást anélkül, hogy a segítségnyújtás végrehajtása során, nevezetesen a támogatás-felügyeleti bizottság 2001. június 14-i és december 10-i ülései alkalmával kifogásokat emelt volna a végrehajtással kapcsolatban.

39 Az Elsőfokú Bíróság a 4253/88 rendelet 25. és 26. cikkének állítólagos megsértését illetően a megtámadott ítélet 79. pontjában megállapította többek között, hogy e cikkek nem tartalmaznak semmilyen eljárási szabályt, amely a Bizottságnak a pénzügyi támogatás csökkentéséhez vagy megszüntetéséhez való jogát annak a feltételnek rendelné alá, hogy a Bizottság a segítségnyújtás lezárása előtt kétségeket fogalmazzon meg a projekt megfelelő végrehajtásával kapcsolatban.

40 Az Elsőfokú Bíróság a 79. pontban hozzátette, hogy még ha fel is tételezzük, hogy az Európai Unió bíróságai az alapelveknek történő megfelelés érdekében alkalmazhatnak a jogalkotó által kifejezetten meg nem fogalmazott eljárási szabályokat (lásd ebben az

értelemben a C-462/98. sz., Mediocurso kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 21-én hozott ítéletet [EBHT 2000., I-7183. o.]), a felperes a jelen esetben nem állítja, hogy az általa hivatkozott eljárási szabály – amely állítása szerint a Bizottság ellenőrzési kötelezettségeiből vezethető le – szükséges lenne a védelemhez való jogának biztosításához.

41 A felperes a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének megsértésére, valamint az arányosság elvének megsértésére alapított jogalapjaiban azt állította, hogy a Bizottság jogos bizalmat keletkeztetett számára a projekt megvalósítását illetően azáltal, hogy többek között a támogatás-felügyeleti bizottság keretében jóváhagyta a már megvalósított segítségnyújtásokat és a globális szubvenció projektjének előrehaladását. A felperes azt állította, hogy miközben az e bizottságnak benyújtott valamennyi féléves jelentés egyértelműen azt mutatta ki, hogy 2001. június 30-ig egyetlen pénzügyi műveletet sem hajtottak végre, az említett bizottság ezzel kapcsolatban soha nem fogalmazott meg kifogásokat.

42 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 89–92. pontjában megállapította, hogy a felperes által hivatkozott tények nem keletkeztethettek jogos bizalmat a felperes számára, mivel még ha bizonyítást is nyertek volna a felperes által említett pontos, feltétel nélküli és ellentmondásmentes biztosítékok, azok ellentétesek lettek volna az irányadó rendelkezésekkel, nevezetesen pedig a 19. sz. feljegyzéssel.

43 A felperes végül azt állította, hogy a vitatott határozat megsértette az arányosság elvét, amennyiben nem csupán a még nem folyósított összegek folyósításának megszüntetésére szorítkozott, hanem a már odaítélt összegek visszatéríttetését is elrendelte.

44 Ezzel összefüggésben az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 93. pontjában megállapította, hogy a Bizottság nem rendelkezett semmilyen mérlegelési mozgástérrel azon tény következményeinek levonását illetően, hogy a KTA-nak folyósított tőke egy részét 2001. december 31-ig nem fektették be a KKV-kba. Ezzel kapcsolatban

hivatkozott a Bíróság C-84/96. sz., Hollandia kontra Bizottság ügyben 1999. október 5-én hozott ítéletének (EBHT 1999., I-6547. o.) 22., 23. és 47. pontjára, és hozzátette, hogy a felperes által hivatkozott különböző körülmények figyelembevétele nem csupán a 19. sz. feljegyzésben foglalt szabályok megsértésének elismerését jelentené, hanem azt is lehetővé tenné a felperes számára, hogy előnyt szerezzen a téves értelmezéséből.

A kártérítés iránti keresetről

45 A felperes a kártérítés iránti kérelmének alátámasztása érdekében azt állította, hogy a vitatott határozat, amely álláspontja szerint az alkalmazandó szabályok téves értelmezésén alapul, kárt okozott neki. E kár felmérése érdekében a felperes figyelembe vette mind az állítólagos gazdasági károkat, amelyek a Bizottság által visszatéríttetni rendelt összeggel egyeznek meg, növelve azt a Bizottság által nem folyósíthatónak ítélt összeggel és az elmaradt haszonnal, mind pedig a felperes mint vállalkozás jó hírnevének azáltal történő megsértéséből eredő nem vagyoni kárt, hogy olyan helyzetbe került, amelynek következtében a kötelezettségvállalásainak elmulasztására kényszerült.

46 A felperes ezenkívül azt állította, hogy még ha az Elsőfokú Bíróság arra a következtetésre is jutna, hogy a vitatott határozat nem jogellenes, a Bizottságnak akkor is meg kell térítenie a felperes azon kárait, amelyeket a határozat szokatlan és különleges jellege okozott neki.

47 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 112–117. pontjában úgy ítélte meg, hogy a felperes által a vitatott határozat megsemmisítése iránti kérelem alátámasztása érdekében hivatkozott jogalapok nem tárták fel a határozat jogellenességének fennállását, ezért pedig nem teljesülnek azok a valamely intézmény jogellenes aktusért fennálló

felelősségének megalapozásához szükséges feltételek. Az Elsőfokú Bíróság ezenkívül megállapította, hogy a felperest állítólag ért kár szokatlan és különleges jellege nem nyert bizonyítást, mivel az ellenőrzésnek és vizsgálatnak a Bizottsággal szemben kifogásolt állítólagos elmulasztása nem akadályozta meg a felperest abban, hogy elkerülje az általa állított kárt. Ezért az Elsőfokú Bíróság elutasította a jogszerű aktusért követelt kártérítés iránti kérelmet is.

IV – A fellebbezés

48 Fellebbezésében a fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, az ügyet pedig utalja vissza a Törvényszék elé annak érdekében, hogy a Bíróság által adott útmutatások alapján az ügy érdeméről határozzon, továbbá

– a Bizottságot kötelezze a jelen eljárásban, valamint az elsőfokú eljárásban felmerült költségek viselésére.

49 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést, és

– a fellebbezőt kötelezze a jelen eljárásban, valamint az elsőfokú eljárásban felmerült költségek viselésére.

50 Fellebbezésének alátámasztása érdekében a fellebbező nyolc olyan jogalapra hivatkozik, amelyekkel a vitatott határozat megsemmisítése iránti kérelmének az Elsőfokú Bíróság által elvégzett mérlegelését vitatja, valamint két olyan jogalapra, amelyek a kártérítés iránti kérelmének az Elsőfokú Bíróság általi mérlegelésére vonatkoznak.

A megtámadott ítéletnek a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságára vonatkozó részéről

51 A Bizottság az ellenkérelmében elöljáróban megismétli a vitatott határozat megsemmisítése iránti kérelmek elfogadhatatlanságára vonatkozó, az elsőfokú eljárásban előadott érveit. Hangsúlyozza többek között, hogy mivel a fellebbező nem címzettje e határozatnak, amelyet az Olasz Köztársasághoz címeztek, nem minősül az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében személyében érintettnek. Mindazonáltal a Bizottság kifejti, hogy mivel – mint az kiderül az ítélkezési gyakorlatból – nem támadható az olyan elsőfokú bírósági határozat, amely azt állapítja meg, hogy a valamely fél által felhozott elfogadhatatlanságról nem kell határozni, viszont helyt ad az e fél által előterjesztett érdemi kérelmeknek (lásd többek között a C-23/00. sz., Tanács kontra Boehringer ügyben 2002. február 26-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-1873. o.] 50. és 51. pontját), a Bizottságnak nem áll szándékában a megtámadott ítélet amiatt történő hatályon kívül helyezését kérni, hogy az nem határozott az elsőfokú eljárás során felhozott elfogadhatatlansági kifogásról.

52 Ezzel összefüggésben elegendő megállapítani, hogy mivel ezen érveknek nem céljuk kétségbe vonni a megtámadott ítélet rendelkező részét, azokat hatástalanoknak kell tekinteni, és mint ilyeneket figyelmen kívül kell hagyni.

A megtámadott ítéletnek a megsemmisítés iránti kérelem megalapozottságára vonatkozó részéről

Az első, „a felperes által benyújtott kereset elferdítésére” alapított fellebbezési jogalapról

– A felek érvei

53 A fellebbező a fellebbezésének első jogalapja keretében azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság azáltal, hogy a megsemmisítés iránti kereset alátámasztása érdekében előadott jogalapokat a keresetlevélben foglaltaktól eltérő sorrendben vizsgálta, egyrészt felborította a Bizottság által a vitatott határozat indokolása érdekében kifejtett érvek logikai láncolatát, másrészt pedig eltorzította a kereset értelmét és általános tartalmát. Különösen, az Elsőfokú Bíróság ténylegesen úgy ítélte meg, hogy az említett határozat indokolásának központi kérdését a támogatható kiadások teljesítésére megállapított határidő túllépése képezi, miközben a Bizottság e határozat indokolásának (22) preambulumbekezdéésben kifejezetten azt követelte meg, hogy a KTA pénzügyi segítségnyújtásainak a támogathatóság érdekében a „hasznossági feltételnek” kell megfelelniük. Márpedig a felperes az első jogalapjában épp e feltétel jogszerűségét vitatta, anélkül hogy az Elsőfokú Bíróság részéről bármilyen választ kapott volna.

54 A Bizottság azt állítja, hogy ezek az állítások tévesek. Egyrészt hangsúlyozza, hogy az Elsőfokú Bíróság állást foglalt a hasznossági feltételre utalás jogellenességére alapított jogalapról, másrészt pedig az Elsőfokú Bíróság által követett vizsgálati sorrend logikusnak, elfogadhatónak és a vitatott határozatban levezetett okfejtéssel összhangban állónak tűnik. E határozat ugyanis a 19. sz. feljegyzésen alapul, míg a „hasznossági feltételt” nem jogalapként hivatkozza, hanem olyan fogalomként, amely a KTA működésére vonatkozó szabályok létjogosultságát magyarázza, és amely e szabályok értelmezési kulcsaként szolgál.

– A Bíróság álláspontja

55 E jogalappal a fellebbező lényegében azt a logikai sorrendet vitatja, amelyet az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet indokolása során kialakított okfejtése követ. A fellebbező szerint e sorrend megváltoztatta mind a vitatott határozat, mind pedig a keresetlevél értelmét és tartalmát.

56 Ezzel összefüggésben hangsúlyozni kell, hogy a bíróságnak az ügy érdemére vonatkozó ítélete, amely adott uniós intézmény határozatának indokolását az e határozat alapját képező valamennyi körülmény figyelembevételével vizsgálja, önmagában nem módosíthatja e határozat tartalmát azáltal, hogy e körülményeket eltérő sorrendben vizsgálja ahhoz képest, ahogy a határozatban szerepelnek. Ezért, mivel az Elsőfokú Bíróság nem ferdítette el és nem értelmezte tévesen a megtámadott aktus ténybeli és jogi körülményeit, e körülmények olyan rendszertani elemzése, amely az aktusban kialakított sorrendhez képest más sorrendet követ, a felperes állításával ellentétben nem képezhet jogalkalmazási hibát.

57 Hasonlóképp, a keresetlevél értelmének és tartalmának állítólagos elferdítését illetően meg kell állapítani, hogy az eljáró bíróság a keresetlevélben kifejtett jogalapok vizsgálata során egyáltalán nem köteles az okfejtésében azt a sorrendet követni, amelyet a keresetlevél szerzője a jogalapok bemutatása során kialakított.

58 Márpedig, mivel a fellebbező az első jogalapjában nem bizonyít semmilyen hibát, amely hátrányosan érinthetné a megtámadott ítélet indokolását, e jogalapnak nem lehet helyt adni.

59 Következésképpen a fellebbező által a fellebbezésének alátámasztása érdekében hivatkozott első jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A második, a 19. sz. feljegyzés téves értelmezésére alapított fellebbezési jogalapról

– A felek érvei

60 A fellebbező szerint az Elsőfokú Bíróság a 19. sz. feljegyzés megsértésére alapított megsemmisítési jogalapra vonatkozó mérlegelése során nem csupán – mintegy a Bizottság helyébe lépve – kiegészítette a vitatott határozat indokolását, hanem tévesen is értelmezte az említett feljegyzést. Az Elsőfokú Bíróság ugyanis pontatlanul határozta meg a „ténylegesen kifizetett kiadások" fogalmát, amennyiben azokba mind a KTA létrehozatalára vonatkozó kiadásokat, mind pedig az alap által a KKV-kban történő részesedésszerzésnek megfelelő kiadásokat belefoglalta, és ezáltal tévesen jutott arra a következtetésre, hogy e részesedéseket 2001. december 31-ig meg kellett szerezni.

61 Ez az értelmezés a fellebbező szerint félreértésen alapul. A KKV-kban történő részesedésszerzés ugyanis nem közvetlenül a pénzügyi segítségnyújtás végrehajtásához, hanem e segítségnyújtás működésre gyakorolt hatásaihoz kapcsolódik. Ezért e segítségnyújtás címzettjei nem a KKV-k, hanem kizárólag a KTA. Így az említett dátumot kizárólag a KTA létrehozásának céljára rendelt átutalásokra kellett volna irányadónak tekinteni.

62 Ezzel összefüggésben a fellebbező azt állítja, hogy a 2001. december 31-i dátum a hivatkozási alapként szolgáló aktusok egyike vonatkozásában sem azt a határidőt jelenti, amelyen belül az összes kiadást teljesíteni kellett. Különösen, a 2. sz. intézkedésre vonatkozó globális szubvenció projektje akként hivatkozik az említett dátumra, hogy az a KTA részére történő pénzátutalásokban megnyilvánuló „kiadások" esedékességének, nem pedig a KKV-kba történő beruházások esedékességének dátumát képezi. Az Elsőfokú Bíróság azon értelmezése, amely e dátumot ezekre a beruházásokra is irányadónak tekinti, nem alapulhat a megállapodáson sem, nevezetesen annak 13. cikke (4) bekezdésén, amely a globális szubvenció projektjében előirányzott valamennyi intézkedésre, nem pedig csak a jelen ügy tárgyát képező 2. sz. intézkedésre alkalmazandó általános rendelkezés.

63 Másfelől a fellebbező hangsúlyozza, hogy nehéz, sőt lehetetlen lett volna a KKV-knak történő segítségnyújtásokat 2001. december 31-ig végrehajtani, mivel eddig az időpontig nem fejeződött be a KTA létrehozatala sem.

64 A Bizottság a fellebbező valamennyi érvét vitatja. Azon kifogást illetően, mely szerint az Elsőfokú Bíróság a saját indokaival helyettesítette a vitatott határozat indokait, a Bizottság azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság által a megtámadott ítéletben tett megállapítások egyáltalán nem ellentétesek e határozat indokaival, mivel a Bizottság maga is mindig úgy tekintette, hogy a „ténylegesen kifizetett kiadások" a KKV-kban eszközölt beruházásoknak felelnek meg.

65 A globális szubvenció projektjének értelmezését illetően a Bizottság hangsúlyozza, hogy a 2. sz. intézkedés célkitűzései a fellebbező állításával ellentétben nem korlátozódhatnak a KTA létrehozására, hanem figyelembe kell venniük ezen intézkedés „működési szakaszát" is, amely a KKV-kban történő részesedésszerzésre irányul. Ezenkívül a 19. sz. feljegyzés értelmezésével kapcsolatban a Bizottság úgy véli, hogy – mint azt az Elsőfokú Bíróság helyesen megállapította – a „ténylegesen kifizetett kiadásoknak" az e feljegyzésben foglalt meghatározása a KTA keretében felmerülő kiadások fogalmát kifejezetten az ERFA-ból származó társfinanszírozás címzettjeinek minősülő vállalkozások javát szolgáló, pénzügyi tervezési jellegű tényleges segítségnyújtás fogalmához társítja. Következésképpen a 2001. december 31-i határidő csak az e vállalkozásokban eszközölt beruházásokra vonatkozhat.

66 Végül azokra az objektív nehézségekre alapított érveket illetően, amelyekbe a beruházások 2001. december 31. előtti megvalósítása ütközött, a Bizottság hangsúlyozza, hogy – mint azt az Elsőfokú Bíróság is megállapította – a globális szubvenció projektje az 5.2.2. pontjában a közösségi segítségnyújtás lebonyolításának olyan első szakaszáról rendelkezik, amely a KTA által potenciálisan érintett vállalkozások azonosításában nyilvánul meg. Ezért a beruházások tényleges végrehajtására megállapított dátum, vagyis 2001. december 31. tiszteletben tartása a Bizottság szerint nem volt nehéz.

– A Bíróság álláspontja

67 A 2052/88 rendelet 5. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerint a strukturális alapokból történő segítségnyújtás formái között szerepelnek a „globális szubvenciók", amelyeket „főszabály szerint a tagállam által a Bizottsággal egyetértésben kijelölt közvetítő kezel, aki gondoskodik annak a végső kedvezményezettek részére nyújtott egyedi szubvenciókra történő felosztásáról".

68 A vitatott határozat olyan globális szubvencióra vonatkozik, amelyet KTA létrehozása útján nyújtottak. A 19. sz. feljegyzésnek megfelelően a strukturális alapok társfinanszírozzák az olyan KTA-t, amelyben nemzeti partnerek is részt vesznek, és amelyet a 19. sz. feljegyzés ii. pontjában foglalt általános szabály szerint nem a Bizottság, hanem nemzeti jogalany kezel, aki a globális szubvenció felosztása érdekében közvetítőként jár el. A KTA, amelyet mind nemzeti forrásból, mind pedig az ERFA-ból származó hozzájárulásokból hoztak létre, a közösségi segítségnyújtások pénzügyi végrehajtására vonatkozó rendelkezések tiszteletben tartásával, az említett feljegyzés vii. és viii. pontjában foglalt általános szabálynak megfelelően az életképes vállalkozásoknak nyújt segítséget.

69 Ezzel összefüggésben a 19. sz. feljegyzés C része említi a „kötelezettségvállalás" és a „ténylegesen kifizetett költségek" fogalmakat, amelyek közül az előbbit akként határozza meg, hogy az „a KTA indulótőkéjének képzésére vagy növelésére irányuló jogi aktus", az utóbbit pedig akként, hogy azokat „a KTA-nak a résztvevők által felszabadított tőkerészei készpénzben történő folyósításában (folyósított tőkében)" megnyilvánuló kiadások képezik, „szoros összefüggésben az olyan részesedésszerzéseket említő végrehajtási jelentésekkel, amelyek az intézkedés megfelelő lebonyolításának igazolását képezik". Végül az említett feljegyzés D részének (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy „[a] közösségi segítségnyújtás lezárásakor […] meg kell állapítani a KTA nettó pénzügyi helyzetét, összehasonlítva a folyósított összes tőke felhasználását a vállalkozásoknak a tárgyidőszakban nyújtott segítség teljes összegével". Ezért ha a lezárás időpontjában az alap nem kötötte le teljes tőkéjét a KKV-kban, a segítségnyújtásra irányuló intézkedést nem lehet teljes egészében végrehajtottnak tekinteni.

70 Márpedig figyelembe véve a 19. sz. feljegyzés C részében megállapított, egyrészt a KTA-nak a résztvevők által felszabadított tőkerészei készpénzben történő folyósítása,

másrészt pedig a KKV-kban történő olyan részesedésszerzéseket említő végrehajtási jelentések között fennálló szoros összefüggést, amelyek az intézkedés megfelelő lebonyolításának igazolását képezik, az Elsőfokú Bíróság nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a Bizottság helyesen tekintette 2001. december 31-ét a közösségi segítségnyújtás befejező időpontjának.

71 A felperes által a megállapodás téves értelmezésére vonatkozóan megfogalmazott kifogást illetően az eddigiekből az is következik, hogy – mint azt az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 55. pontjában megállapította – az ugyanezen megállapodás 13. cikkének (4) bekezdésében szereplő, a „közvetítő által teljesített [azon] fizetésekre" vonatkozó utalást, amelyeket a segítségnyújtás lezárásának időpontja előtt kell teljesíteni, akként kell értelmezni, hogy az a KKV-kban történő, a 19. sz. feljegyzés B része értelmében vett részesedésszerzésekre utal.

72 Ez az értelmezés a fellebbező állításával ellentétben nem ütközik a segítségnyújtási intézkedésekre vonatkozó, a globális szubvenció projektjében foglalt szabályokba. Mint ugyanis az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 53. pontjában helyesen rámutatott, elegendő megállapítani, hogy az említett projekt az 5.2.5. pontjában átveszi a kötelezettségvállalásnak és a kiadásoknak a 19. sz. feljegyzés C részében szereplő meghatározásait. E projekt alapján tehát a közösségi segítségnyújtás lezárásának időpontjaként nem határozható meg más időpont, mint 2001. december 31.

73 Azzal kapcsolatban, hogy a globális szubvenció projektje állítólag nem hivatkozik a KTA kiadásaiként a KKV-kban történő részesedésszerzésekre, elegendő megállapítani, hogy – mint azt az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 53. pontjában kimondta – e projekt átveszi a 19. sz. feljegyzés C részében szereplő meghatározásokat, és akként rendelkezik, hogy e részesedéseket a végrehajtási jogviszonyokban kell pontosan megjelölni.

74 Másfelől a fellebbező által hivatkozott, a KKV-kban 2001. december 31. előtti részesedésszerzésekkel kapcsolatos anyagi nehézségeket illetően meg kell állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 57. pontjában helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a globális szubvenció projektjének 5.2.2. pontja az „alap előmozdításának" olyan szakaszáról rendelkezett, amely megelőzi a közösségi segítségnyújtási intézkedés lebonyolítását, és amelynek során a nemzeti hatóságok ténylegesen azonosíthatták

volna a KTA-ban potenciálisan érdekelt vállalkozásokat és elvégezhették volna azok előzetes értékelését annak érdekében, hogy 1999. december 31. előtt előirányozzák a kötelezettségvállalásokat, 2001. december 31. előtt pedig teljesítsék a folyósításokat. Ráadásul meg kell állapítani, hogy mindamellett a megállapodás 1999. július 22-én történt aláírása során a közvetítőt tájékoztatták a segítségnyújtás lezárásának határidejéről.

75 Végül a fellebbező azon érvelését illetően, mely szerint az Elsőfokú Bíróság a saját indokolásával helyettesítette a vitatott határozat indokolását, mindazonáltal meg kell állapítani, hogy e határozatban a Bizottság a fellebbező által a közigazgatási eljárás során megfogalmazott észrevételekre adott válaszként hangsúlyozta többek között, hogy a költségek támogathatóságának az volt a feltétele, hogy az odaítélt összegeket a Basilicata tartományban működő KKV-kba történő beruházásra használják fel. A Bizottság ezenkívül kifejezetten utalt a 19. sz. feljegyzés D részére. Ebből következik, hogy az Elsőfokú Bíróság nem a vitatott határozat indokolását helyettesítette, hanem azokat a ténybeli és jogi körülményeket vette figyelembe, amelyekre e határozat az aktus jogszerűségének vizsgálata érdekében hivatkozott.

76 Ezért a fellebbező által a fellebbezésének alátámasztása érdekében hivatkozott második jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A harmadik, a „hasznossági feltétel" téves értelmezésére alapított fellebbezési jogalapról

– A felek érvei

77 A fellebbező szerint az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor elutasította a közösségi segítségnyújtásra vonatkozó „hasznossági feltétel" megsértésére alapított megsemmisítési jogalapot. Az Elsőfokú Bíróság a fellebbező szerint e feltételt a KTA részére történő folyósítások teljesítésének határidejére vonatkozó szabályokból

vezette le, miközben e szabályok közül egyik sem rendelkezik a kiadások támogathatóságának ilyen feltételéről. Márpedig, mivel a strukturális alapokkal kapcsolatos ítélkezési gyakorlat (lásd az Elsőfokú Bíróság T-349/06., T-371/06., T-14/07., T-15/07. és T-332/07. sz., Németország kontra Bizottság egyesített ügyekben 2008. szeptember 9-én hozott ítéletét [EBHT 2008., II-2181. o.]) szerint a Bizottságot a pénzügyi támogatások csökkentése tárgyában megillető mérlegelési mozgástér nem terjedhet olyan határozatok meghozataláig, amelyek figyelmen kívül hagyják a 4253/88 rendelet 24. cikkében előírt feltételeket, az Elsőfokú Bíróságnak a vitatott határozat jogellenességét kellett volna megállapítania.

78 A Bizottság elismeri, hogy az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a „hasznossági feltétel" kifejezés nem szerepel a globális szubvencióra vonatkozó rendelkezések között. Ugyanakkor azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság a 4254/88 rendelet 1. cikkére mint általános és az ERFA általi segítségnyújtás tárgyában programozási jellegű rendelkezésre utalt, és azt vezette le belőle, hogy ezen alapok céljait csak akkor lehet megvalósítottnak tekinteni, ha teljesítették a segítségnyújtást a támogatással érintett vállalkozások részére. Így e feltétel nem a vitatott határozat jogi alapját képezi, hanem sokkal inkább az említett projektre vonatkozó rendelkezések vezérelvét és logikai alapját.

– A Bíróság álláspontja

79 Ezzel kapcsolatban meg kell állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen ítélte úgy, hogy a vitatott határozat (22) preambulumbekezdésében szereplő „hasznossági feltétel" kifejezés azoknak az elveknek a felidézésére irányult, amelyekből a jelen ügy tárgyát képezőhöz hasonló globális szubvenció odaítélésére vonatkozó valamennyi rendelkezés merít. Mint ugyanis a jelen ítélet 67–73. pontjában megállapítást nyert, többek között a 2052/88 rendeletből, a 19. sz. feljegyzésből és a globális szubvenció projektjéből következik, hogy a KTA létrehozása útján nyújtott globális szubvenciót akkor kell megvalósítottnak tekinteni, ha a közösségi segítségnyújtás megérkezik a címzett vállalkozásokhoz, a jelen esetben a Basilicata tartományban letelepedett KKV-khez. Ez az a feltétel, amelyet a vitatott határozatban az említett fordulat kifejezésre juttat.

80 Az a körülmény, hogy e fordulat nem szerepel kifejezetten a szóban forgó globális szubvencióra vonatkozó aktusokban, a vitatott határozat jogszerűségének vizsgálata szempontjából egyáltalán nem releváns.

81 Ezért a felperes állításával ellentétben az Elsőfokú Bíróság nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 72. pontjában azt állapította meg, hogy a „hasznossági feltételre" történő hivatkozás beillesztése nem tesz hozzá újabb feltételt a szóban forgó segítségnyújtásra irányadó szabályokban meghatározott feltételekhez, mivel a Bizottság csak e feltételek alkalmazására szorítkozott.

82 Következésképpen a fellebbező által a fellebbezésének alátámasztása érdekében hivatkozott harmadik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A negyedik, a védelemhez való jog tiszteletben tartására vonatkozó, a fent hivatkozott Mediocurso kontra Bizottság ügyben hozott ítéletből következő elvek téves értelmezésére és alkalmazására alapított fellebbezési jogalapról

– A felek érvei

83 A fellebbező szerint az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 79. pontjában a 4 253/88 rendelet 25. és 26. cikkének megsértésére alapított megsemmisítési jogalap elbírálása során a fent hivatkozott Mediocurso kontra Bizottság ügyben hozott ítélet téves értelmezését alakította ki, amely ítélet szerint a valamely személy ellen indított bármely eljárásban biztosítani kell e személy védelemhez való jogának tiszteletben tartását, még akkor is, ezzel kapcsolatban nincsenek sajátos szabályok. Az Elsőfokú Bíróság ugyanis e szabály alkalmazásának lehetőségét egyedül arra az esetre korlátozta, amikor e szabályra olyan szabályként hivatkoznak, amely szükséges a védelemhez való jog biztosításához. Ezáltal az Elsőfokú Bíróság az uniós bíróságok által elfogadott értelmezéssel ellentétes értelmezést követett, amely bíróságok e szabály alkalmazását semmilyen feltételnek nem vetették alá, a fellebbező pedig ezzel kapcsolatban

hivatkozik a Bíróság C-287/02. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügyben 2005. június 9-én hozott ítéletének (EBHT 2005., I-5093. o.) 37. pontjára, a C-44/06. sz. Gerlach-ügyben 2007. március 8-án hozott ítélet (EBHT 2007., I-2071. o.) 38. pontjára, valamint az Elsőfokú Bíróság T-65/04. sz., Nuova Gela Sviluppo kontra Bizottság ügyben 2007. június 27-én hozott ítéletének (EBHT 2007., II-68. o.) 53. pontjára.

84 A Bizottság azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság egyáltalán nem alkalmazta tévesen a jogot, mivel a jelen esetben nem teljesülnek a fent hivatkozott Mediocurso kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben kialakított jogalkalmazási elv alkalmazásának feltételei, hiszen az eljárás nem vezethet a fellebbező számára sérelmet okozó aktushoz.

– A Bíróság álláspontja

85 A 4253/88 rendelet 24. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy valamely közösségi segítségnyújtási intézkedés megvalósítása a számára elkülönített pénzügyi támogatást sem részben, sem egészben nem igazolja, a Bizottság megfelelő módon kivizsgálja az esetet, és felhívja a tagállamot vagy a tagállam által a projekt végrehajtására kijelölt hatóságokat észrevételeik megtételére. Ugyanezen rendelet 25. és 26. cikke tartalmazza az említett támogatás végrehajtásának ellenőrzésére és értékelésére vonatkozó rendelkezéseket, amely ellenőrzést és értékelést a tagállamok és a Bizottság közötti partnerség keretében kell elvégezni.

86 E rendelkezések, többek között pedig az említett 24. cikk, mint azt az Elsőfokú Bíróság helyesen megállapította, nem írják elő, hogy a pénzügyi támogatás kedvezményezett vállalkozásait vagy a globális szubvenció kezelésével megbízott, a fellebbezőhöz hasonló közvetítőket meg kellene hallgatni a segítségnyújtási intézkedés megvalósításának a Bizottság által annak érdekében lefolytatott vizsgálata során, hogy adott esetben módosítsa e támogatás összegét.

87 A Bíróságnak a fellebbező által hivatkozott ítélkezési gyakorlata, nevezetesen a fent hivatkozott Mediocurso-ügyben hozott ítélet szerint a valamely személy ellen indított minden olyan eljárásban, amely az e személynek sérelmet okozó aktus elfogadásához

vezethet, még a jogalkotó által kifejezetten elő nem írt eljárási szabályokat is alkalmazni kell, amennyiben azok elengedhetetlenek az olyan alapvető elvek, mint a védelemhez való jog tiszteletben tartásának biztosításához. Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 79. pontjában helyesen zárta ki, hogy a felperes ilyen elvre hivatkozhasson annak érdekében, hogy az alkalmazandó szabályozásból, nevezetesen a 4253/88 rendelet 25. és 26. cikkéből levezesse a meghallgatáshoz való jogát a szóban forgó közösségi segítségnyújtás jogszerűségének a Bizottság általi vizsgálata során.

88 Ugyanis a fent hivatkozott 24. cikk alapján meghallgatott tagállam a vitatott határozat egyetlen címzettje, mivel neki kell visszatérítenie a Bizottság részére a szubvenció esetleges csökkentésének megfelelő összegeket, mert e határozat nem írja elő a nemzeti hatóságokkal szemben, hogy az összegeket az érintett kedvezményezett vállalkozásokkal téríttessék vissza.

89 Ezért a vitatott határozat elfogadásához vezető eljáráshoz hasonló eljárásban a védelemhez való jog tiszteletben tartásának általános elve nem teszi a Bizottság kötelességévé, hogy meghallgassa az érintett KKV-kat, még inkább pedig azt a közvetítő szervezetet, amelynek feladata volt a globális szubvenció kezelése.

90 Ráadásul meg kell állapítani, hogy a vitatott határozatból, különösen az indokolásának (10), (18) és (19) preambulumbekezdéséből következik, hogy a fellebbezőnek egyébként lehetősége volt arra, hogy a Bizottság meghallgassa őt, és írásban észrevételeket terjesszen elő.

91 Ebből következik, hogy a fellebbező által a fellebbezésének alátámasztása érdekében hivatkozott negyedik jogalap nem megalapozott.

Az ötödik, a 4253/88 rendeletnek a Bizottság felügyeleti és ellenőrzési kötelezettségeire vonatkozó 25. és 26. cikke megsértésére alapított fellebbezési jogalapról

– A felek érvei

92 A fellebbező szerint az Elsőfokú Bíróság megsértette a 4253/88 rendelet 25. és 26. cikkét, mivel tévesen úgy ítélte meg, hogy e cikkek a jelen jogvita tárgyát képezőhöz hasonló segítségnyújtás esetén nem teszik a Bizottság kötelezettségévé, hogy a segítségnyújtás végrehajtásának szakaszában, különösen pedig a támogatás-felügyeleti bizottság ülésein a végrehajtással kapcsolatos kifogásokat emeljen. Ezzel összefüggésben az Elsőfokú Bíróság nem csupán tévesen állapította meg, hogy az ilyen kötelezettség elismerése megakadályozná a Bizottságot a pénzügyi támogatások csökkentéséről vagy megszüntetéséről szóló határozatok meghozatalában, hanem arra is ösztönözte a Bizottságot, hogy mellőzze az említett cikkekben előírt felügyeleti és ellenőrzési rendszer alkalmazását.

93 A Bizottság hangsúlyozza, hogy – mint az a megtámadott ítéletből következik – a segítségnyújtások végrehajtásának szakaszában neki nem az a feladata, hogy feltárja és szankcionálja a végrehajtás során elkövetett szabálytalanságokat, hanem az, hogy a tagállamokkal együttműködve az említett rendelet 25. cikkében szabályozott eszközök révén részt vegyen a hatékony ellenőrzés lefolytatásában, valamint elvégezze az említett rendelet 26. cikke szerinti értékeléseket. A szabálytalanságok feltárása és a szükséges pénzügyi kiigazítások elfogadása az ugyanezen rendelet 24. cikkében szabályozott eljárásra tartozik.

– A Bíróság álláspontja

94 A 4253/88 rendelet 25. és 26. cikke a pénzügyi támogatások végrehajtásának ellenőrzésére irányuló eljárásról, illetőleg a Közösség által végzett cselekvések értékelésére irányuló eljárásról rendelkezik.

95 Az említett 25. cikk (1) bekezdésének első francia bekezdése értelmében az ellenőrzésre irányuló eljárás során a Bizottság és a tagállamok együttesen járnak el a partnerség keretében, amelynek megvalósítása támogatás-felügyeleti bizottságok útján történik. Ugyanezen rendelkezés második mondata szerint „[e]zt az ellenőrzést közös megegyezéssel megállapított eljárások szerint összeállított jelentéseken, felmérések útján lefolytatott ellenőrzéseken és e célból létrehozott bizottságokon keresztül biztosítják".

96 A 4253/88 rendelet 26. cikke értelmében a Bizottság a nemzeti hatóságokkal együttműködve köteles elvégezni a strukturális célú cselekvések előzetes és utólagos ellenőrzését, többek között a közösségi segítségnyújtási keretrendszerek létrehozása érdekében.

97 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 79. és 80. pontjában úgy ítélte meg, hogy e rendelkezésekből nem következik, hogy a Bizottság a pénzügyi támogatásnak a 4253/88 rendelet 24. cikke szerinti csökkentése előtt köteles lenne többek között a támogatás-felügyeleti bizottság keretei között kifogásokat emelni vagy kétségeit kifejezni.

98 Az ilyen mérlegelés egyáltalán nem minősül téves jogalkalmazásnak.

99 Az említett 24. cikk ugyanis nem teszi a támogatás csökkentésének, felfüggesztésének vagy megszüntetésének feltételévé, hogy a Bizottság a segítségnyújtás végrehajtásának ellenőrzésére irányuló eljárás keretében előzetesen kifogásokat emeljen.

100 Hasonlóképp, a 4253/88 rendelet 25. és 26. cikke, amely a támogatások végrehajtásának ellenőrzésére és értékelésére vonatkozik, nem hoz létre összefüggést a Bizottságot e végrehajtás során terhelő feladatok, és Bizottság azon hatásköre között, hogy a támogatás csökkentéséről, felfüggesztéséről vagy megszüntetéséről döntsön.

101 Így az említett rendelet szerinti rendszerből egyáltalán nem következik a Bizottság számára olyan kötelezettség, hogy a támogatás csökkentéséről, felfüggesztéséről vagy megszüntetéséről szóló határozat meghozatala előtt a támogatás-felügyeleti bizottság keretében kifogásokat emeljen.

102 Ezenkívül egyedül a támogatás kedvezményezettjei, a globális szubvenció keretében pedig egyedül a közvetítők felelősek a szóban forgó intézkedésért. Ezért azt a tényt, hogy a Bizottság e cselekvés végrehajtása során adott esetben elmulasztotta jelezni a szabálytalanságokat, nem lehet úgy tekinteni, hogy az kizárja vagy korlátozza e felelősséget. A fellebbező által javasolt értelmezés ugyanis többek között azzal a hatással járna, hogy – mint azt a főtanácsnok az indítványának 140. pontjában megjegyezte – mentesítené a közvetítőt az olyan szabálytalanságokért való minden felelősség alól, amelyeket a Bizottság a pénzügyi támogatás tárgyát képező intézkedés végrehajtása során nem jelzett. Az ilyen értelmezés összeegyeztethetetlen a tárgybeli szabályozás céljával, amely e támogatás odaítélési feltételeinek az érintett vállalkozások általi tényleges tiszteletben tartásának biztosítására irányul.

103 E feltételek mellett, még ha a Bizottság – állításával ellentétben – az ellenőrzési hatásköreinek gyakorlása során nem is köteles kizárólag a közösségi segítségnyújtás végrehajtásának támogatására szorítkozni, hanem a 4253/88 rendelettel létrehozott rendszer alapját képező partnerségi elvre tekintettel fel kell hívnia a hatáskörrel rendelkező hatóságok figyelmét abban az esetben, ha az érintett vállalkozások által elkövetett szabálytalanságokat tapasztal, az a körülmény, hogy ezt jelen esetben nem tette meg, nincs hatással a vitatott határozat jogszerűségére.

104 Következésképpen az eddigiekből következik, hogy a fellebbező által a fellebbezésének alátámasztása érdekében hivatkozott ötödik jogalap nem megalapozott.

A hatodik, a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének megsértésére alapított jogalapról

– A felek érvei

105 A fellebbező azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen állapította meg, hogy a Bizottság a közösségi segítségnyújtás időtartamával kapcsolatban nem keletkeztetett a felperes részéről jogos bizalmat. Az Elsőfokú Bíróság ugyanis úgy ítélte meg, hogy még ha el is ismerjük, hogy a Bizottság által nyújtott állítólagos biztosítékok bizonyíthatók, azok ellentétesek voltak a szóban forgó pénzügyi támogatásra vonatkozó rendelkezésekkel, nevezetesen az e segítségnyújtás lezárásának dátumát illetően. Az Elsőfokú Bíróság többek között mind a globális szubvenció projektjének tartalma, mind pedig a globális szubvenció kedvezményezettjei téves mérlegelésére alapította álláspontját.

106 Ezzel összefüggésben a Bizottság annak előadására szorítkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság által a szóban forgó segítségnyújtás jellemzőire és annak lezárási dátumára vonatkozóan kialakított mérlegelés nem pontatlan. Ezenkívül hangsúlyozza, hogy soha nem nyújtott a fellebbezőnek pontos, feltétel nélküli és ellentmondásmentes biztosítékokat, hanem mindig is azt állította, hogy a finanszírozással támogatható kiadásoknak kizárólag a KKV-kba történő azon beruházások minősültek, amelyeket 2001. december 31. előtt teljesítettek.

– A Bíróság álláspontja

107 Mindjárt az elején emlékeztetni kell arra, hogy a bizalomvédelemre történő hivatkozás joga feltételezi, hogy az intézmény olyan pontos biztosítékokat nyújtson, amelyek e biztosítékok címzettje részéről indokolt elvárást keletkeztetnek, valamint hogy e biztosítékok összhangban álljanak az alkalmazandó szabályokkal (lásd ebben az értelemben a C-207/99. P. sz., Bizottság kontra Hamptaux ügyben 2000. november 9-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-9485. o.] 47. pontját).

108 Márpedig a fellebbező által hivatkozott jogalap olyan érveken alapul, amelyek – mint az a jelen ítélet 67–73. pontjából következik – megalapozatlanok. Ellentétben ugyanis a fellebbező állításával, az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg, hogy az alkalmazandó szabályozásból következik, hogy a szubvenció címzettje nem a fellebbező volt, hanem a Basilicata tartományban letelepedett KKV-k, valamint hogy a támogatás nyújtásáról szóló határozat, a globális szubvenció projektje és a megállapodás értelmében az a határidő, amelyen belül a KKV-kba történő beruházásokat teljesíteni kellett volna, 2001. december 31. volt.

109 Így az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 90. pontjában helyesen állapította meg, hogy a Bizottság nem nyújthatott a fellebbezőnek olyan biztosítékokat, amelyek alapján a fellebbező a segítségnyújtásra irányadó szabályokban meghatározott lezárási dátumtól eltérő lezárási dátumot vehetett volna alapul, mivel az ilyen biztosítékok ellentétesek lettek volna ugyanezen szabályokkal.

110 Következésképpen a fellebbező által a fellebbezésének alátámasztása érdekében hivatkozott hatodik jogalap nem megalapozott.

A hetedik, a bizonyítékok elferdítésére és a bizonyítási teherrel kapcsolatos általános elvek megsértésére alapított jogalapról

– A felek érvei

111 A megtámadott ítélet 91. pontjára vonatkozó e jogalappal a fellebbező azt állítja, hogy az elsőfokú eljárásban benyújtott keresetlevelében hivatkozott azon körülményre, hogy a támogatás-felügyeleti bizottsághoz benyújtott féléves jelentésekből egyértelműen kiderült, hogy a Bizottságnak a KTA létrehozására irányuló eljárás során teljes mértékben tudomása volt a segítségnyújtási intézkedés előrehaladásáról, valamint hogy a Bizottság jóváhagyta a közvetítő szervezet eljárását, és egyetértett az ezen intézkedésre alkalmazandó rendelkezések e szervezet által kialakított értelmezésével.

Annak ellenére, hogy a Bizottság az Elsőfokú Bíróság előtt nem vitatta ezeket az állításokat, az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes ezzel kapcsolatban nem szolgáltatott bizonyítékokat. Így többek között nem nyújtotta be sem azokat a féléves jelentéseket, amelyekből kiderül, hogy 2001. június 30-ig még egyetlen pénzügyi műveletet sem hajtottak végre, sem pedig a 2001. november 21-i naprakésszé tételi jelentést. E dokumentumok hiányában az Elsőfokú Bíróság tévesen ítélte úgy, hogy nem állt módjában meggyőződni a felperes állításainak hitelességéről. A fellebbező ezzel szemben előadja, hogy mivel a Bizottság nem vitatta az állításait, az Elsőfokú Bíróságnak ezeket az állításokat bizonyítottnak kellett volna elfogadnia, vagy legalábbis, ha az említett dokumentumok az ítélethozatal érdekében valóban elengedhetetlennek bizonyultak, az Elsőfokú Bíróság feladata lett volna felhívni a felperest azok benyújtására.

112 A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a hetedik fellebbezési jogalap tárgytalan, mivel az Elsőfokú Bíróság a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított jogalapot az említett dokumentumok mérlegeléséhez kapcsolódó indokoktól eltérő indokok alapján utasította el. A Bizottság az érdemi kérdéseket illetően azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg, hogy bizonyítékok hiányában nem tud állást foglalni abban a kérdésben, hogy a támogatás-felügyeleti bizottságot tájékoztatták-e arról, hogy a KKV-k javát szolgáló segítségnyújtásokat 2001. december 31. előtt nem végezték el. Az elsőfokú eljárásban benyújtott dokumentumok valóban nem tartalmaztak egyértelmű adatokat erről a kérdésről. Következésképpen, tekintettel a Bizottság és a felperes eltérő álláspontjára, az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg, hogy ebben a kérdésben nem tud állást foglalni.

– A Bíróság álláspontja

113 A fellebbező a bizonyítékok elferdítésére és a bizonyítási teherrel kapcsolatos általános elvek megsértésére alapított hetedik jogalapjának alátámasztása érdekében négy újabb dokumentumot nyújtott be.

114 Ezzel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság hatásköre a fellebbezés során az Elsőfokú Bíróság előtt megvitatott jogalapok ez utóbbi általi értékelésének vizsgálatára korlátozódik (lásd a C-199/01. P. és C-200/01. P. sz., IPK-München

kontra Bizottság egyesített ügyekben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-4627. o.] 52. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Ha ugyanis valamely félnek megengednék, hogy először a Bíróság előtt hozzon fel olyan jogalapot, amelyet az Elsőfokú Bíróságnál nem terjesztett elő, az azt jelentené, hogy a fél az Elsőfokú Bíróság által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a Bírósághoz, amely a fellebbezés elbírálása során korlátozott hatáskörrel rendelkezik (a C-266/05. P. sz., Sison kontra Tanács ügyben 2007. február 1-jén hozott ítélet [EBHT 2007., I-1233. o.] 95. pontja).

115 Ezért az említett dokumentumok fellebbező általi benyújtása nem fogadható el.

116 Ezenkívül meg kell állapítani, hogy kétségkívül igaz, hogy – mint azt a Bizottság állítja – e fellebbezési jogalap az Elsőfokú Bíróság által végzett előzetes mérlegelésre vonatkozik. Az Elsőfokú Bíróság ugyanis a megtámadott ítélet 88–92. pontjában olyan körülmények alapján utasította el a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított megsemmisítési jogalapot, amelyek eltérnek az azon dokumentumokból levezethető körülményektől, amelyeknek az Elsőfokú Bíróság általi mérlegelését a fellebbező vitatja.

117 E jogalap megalapozottságát illetően emlékeztetni kell először is arra, hogy a megsemmisítés iránti keresetek esetében a valamely aktus jogszerűségét vitató fél kötelessége azon bizonyítékok előterjesztése, amelyek alátámaszthatják az állításait.

118 Ezenkívül az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 66. cikke 1. §-ának első bekezdése szerint az Elsőfokú Bíróság határozza meg az általa megfelelőnek tartott bizonyítási eszközöket. Márpedig, mint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, a bizonyítékok nyilvánvaló elferdítésének esetét kivéve csak az érdemi kérdésekben határozó bíróság állapíthatja meg az előtte folyamatban lévő ügyben rendelkezésére álló információk kiegészítésének szükségességét, és csak e bíróság mérlegelheti a bizonyítékokat (lásd a C-153/04. P. sz., Euroagri kontra Bizottság ügyben 2005. január 26-án hozott végzés 61. és 62. pontját). Ezért az a tény, hogy az Elsőfokú Bíróság rendelte el valamely dokumentumnak az ügyirathoz csatolását, az érdekelt fél által a csatolás iránt előterjesztett kérelem hiányában nem képezi az eljárási szabályok megsértését.

119 Másodszor, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a bizonyítékok elferdítéséről akkor van szó, ha anélkül, hogy új bizonyítékokhoz kellene fordulni, a fennálló bizonyítékok értékelése nyilvánvalóan hibás (lásd a C-229/05. P. sz., PKK és KNK kontra Tanács ügyben 2007. január 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-439. o.] 37. pontját, továbbá ebben az értelemben a C-551/03. P. sz., General Motors kontra Bizottság ügyben 2006. április 6-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-3173. o.] 54. pontját, valamint a C-326/05. P. sz., Industrias Químicas del Vallés kontra Bizottság ügyben 2007. július 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-6557. o.] 60. pontját is).

120 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 91. pontjában úgy ítélte meg, hogy azon körülmény folytán, hogy sem a támogatásfelügyeleti bizottsághoz benyújtott féléves jelentések, sem pedig az e bizottság 2001. december 10-i jegyzőkönyvében említett, a 2001. november 21-i naprakésszé tételi jelentés csatolására nem került sor, az Elsőfokú Bíróságnak nem volt módja megvizsgálni, hogy a támogatás-felügyeleti bizottságot tájékoztatták-e arról, hogy a KTA teljes tőkéjét 2001. december 31. előtt nem lehetett beruházni a KKV-kba.

121 Ezzel kapcsolatban az említett jegyzőkönyv 5. cikkéből kiderül, hogy a támogatásfelügyeleti bizottság 2001. december 10-én „jóváhagyását adta a globális szubvenció programjának előrehaladásához", valamint hogy tudomásul vette a KTA vonatkozásában a 2001. november 21-i naprakésszé tételi jelentést.

122 Az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy mivel a felperes nem csatolta az annak megállapítását lehetővé tevő dokumentumokat, hogy a felperes tájékoztatta a támogatásfelügyeleti bizottságot arról, hogy a folyósított teljes tőkét 2001. december 31-ig nem fektették be a KKV-kba, az Elsőfokú Bíróság nem állapíthatta meg, hogy a Bizottság ténylegesen tudomást szerzett a közösségi segítségnyújtás végrehajtásának előrehaladási állapotáról.

123 Az ilyen mérlegelés nem tekinthető tévesnek, mivel az Elsőfokú Bíróság olyan tényezők hiányában, amelyek alapján a támogatás-felügyeleti bizottság hozzájárulását adhatta volna, nem állapíthatta meg, hogy a Bizottság jóváhagyta a szóban forgó segítségnyújtás végrehajtási módjait.

124 Ebből következik, hogy a bizonyítékok elferdítésére és a bizonyítási teherrel kapcsolatos általános elvek megsértésére alapított hetedik jogalapot mindenképp megalapozatlannak kell tekinteni.

A nyolcadik, az arányosság elvének a pénzügyi támogatás csökkentésére történő alkalmazásával kapcsolatos ítélkezési gyakorlat megsértésére alapított jogalapról

– A felek érvei

125 A fellebbező a nyolcadik jogalapjával a megtámadott ítéletnek többek között a 93. pontjában foglalt azon mérlegelést vitatja, amelynek keretében az Elsőfokú Bíróság a fent hivatkozott Hollandia kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre utalva úgy ítélte meg, hogy a KKV-kba történő beruházások befejezetlensége miatt a Bizottság köteles volt csökkenteni a támogatást, anélkül hogy figyelembe kellett volna vennie az elkövetett jogsértés csekély jellegével kapcsolatban a felperes által hivatkozott különböző körülményeket. A fellebbező azt állítja, hogy ez az ítélet a 4254/88 rendelet 12. cikkére, nem pedig annak 24. cikkére alapított határozatra vonatkozik. Ez utóbbi cikk a fellebbező szerint nem tartalmaz semmilyen utalást a visszatérítés olyan „automatikus" rendszerére, amely egyáltalán nem hagyna mérlegelési mozgásteret a Bizottságnak. Ezzel szemben, mint az az Elsőfokú Bíróság T-306/00. sz., Conserve Italia kontra Bizottság ügyben 2003. december 11-én hozott ítéletének (EBHT 2003., II-5705. o.) 135–149. pontjából következik, a Bizottság az eredetileg odaítélt támogatás összege csökkentésének meghatározása érdekében köteles figyelembe venni a kedvezményezettek magatartását, különösen azt, ha nem csalárd módon jártak el.

126 A Bizottság azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy ha nem tartják tiszteletben egy közösségi támogatás odaítélési feltételeinek valamelyikét, mint például a támogatható kiadások teljesítésének határidejét, a Bizottság által alkalmazott csökkentés egyszerű pénzügyi kiigazításnak minősül, függetlenül a vétkességgel kapcsolatos bármely megfontolástól vagy a kedvezményezett részéről megnyilvánuló esetleges csalási szándéktól. Ebből következően az Elsőfokú Bíróság nem sértette meg az arányosság elvére vonatkozó ítélkezési gyakorlatot, amikor úgy ítélte meg, hogy a Bizottságnak nem volt semmilyen mérlegelési mozgástere az eredetileg odaítélt pénzügyi támogatás összegének csökkentését illetően.

– A Bíróság álláspontja

127 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 93. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottságnak nem volt semmilyen mérlegelési mozgástere azon tény következményeinek levonását illetően, hogy a KTA részére átutalt tőke egy részét 2001. december 31-ig nem ruházták be a KKV-kba. Az Elsőfokú Bíróság ezzel összefüggésben utalt a fent hivatkozott Hollandia kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 22., 23. és 47. pontjára.

128 Mint azt a fellebbező hangsúlyozta, ez utóbbi ítélet a 4254/88 rendelet azon 12. cikke alapján elfogadott bizottsági határozatra vonatkozik, amely az esedékességet meghatározó és a fel nem használt források visszatérítését előíró átmeneti rendelkezést tartalmaz. Ezzel szemben a vitatott határozat a 4253/88 rendelet 24. cikkén alapul, amely a Bizottságnak hatáskört biztosít a pénzügyi támogatás csökkentésére abban az esetben, ha az intézkedést szabálytalanul hajtották végre, és az nem indokolja a támogatás egészének odaítélését. A 24. cikkel érintett végrehajtási szabálytalanságok alatt a közösségi segítségnyújtás lezárási határideje tiszteletben tartásának elmulasztását is érteni kell.

129 Mint azt a főtanácsnok az indítványának 208. pontjában megjegyezte, a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság az említett 24. cikken alapuló határozat meghozatala során nem köteles az egész pénzügyi támogatást visszakövetelni, hanem meghatározhatja a támogatás azon hányadát, amelyet vissza kell neki téríteni. E hatáskört ugyanakkor az arányosság elvének tiszteletben tartásával kell gyakorolnia, vagyis oly módon, hogy az általa visszatéríteni rendelt szubvenciók ne legyenek aránytalanok az elkövetett szabálytalanságokhoz képest (lásd a C-240/03. P. sz., Comunità montana della Valnerina kontra Bizottság ügyben 2006. január 19-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-731. o.] 140. pontját).

130 Ebből következik, hogy a jelen esetben az Elsőfokú Bíróság által az arányosság elvének alkalmazására vonatkozóan kialakított értelmezés téves.

131 E jogalkalmazási hiba ugyanakkor a jelen esetben nem vezethet a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezéséhez, mivel a fellebbező az ügy érdemében dönteni jogosult bíróság előtt nem hivatkozott semmilyen körülményre, amely lehetővé tenné annak megállapítását, hogy a vitatott határozat, amennyiben az az eredetileg odaítélt pénzügyi támogatás majdnem teljes egészének csökkentését elrendeli, ne venné figyelembe azokat a körülményeket, amelyek a Bizottság által eredetileg elhatározott csökkentés mértékének enyhítését igazolnák.

132 A fellebbező az arányosság elvének megsértésére alapított jogalapjának alátámasztása érdekében azt állítja, hogy a KKV-kba történő beruházásnak a KTA általi elmulasztása az alkalmazandó szabályok téves értelmezésének, nem pedig a Közösség sérelmére elkövetett csalásnak a következménye.

133 E körülmény önmagában nem indokolja, hogy a támogatás csökkentésének mértéke kisebb legyen annál, amelyet a Bizottság meghatározott.

134 Ugyanis, jóllehet a csalás az eredetileg odaítélt támogatás összege vonatkozásában alkalmazott csökkentés nagyobb mértékét indokolja, a csalás hiánya nem képez olyan tényezőt, amely az olyan szubvenciók változatlanul hagyását indokolhatná, amelyeket nem az irányadó szabályokkal összhangban használtak fel.

135 Következésképpen az arányosság elvének megsértésére alapított fellebbezési jogalapot el kell utasítani, mivel az ügy érdemében eljáró bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által hivatkozott körülmények nem indokolják a támogatás vonatkozásában a Bizottság által alkalmazott csökkentés mértékének enyhítését.

A megtámadott ítéletnek a kártérítés iránti kérelemre vonatkozó részéről

Az indokolás elégtelenségére és jogalkalmazási hibára alapított fellebbezési jogalapról

– A felek érvei

136 A fellebbező azt állítja, hogy a vitatott határozat jogellenességére alapított kártérítés iránti kérelmére adott válaszként az Elsőfokú Bíróság annak kimondására szorítkozott, hogy mivel ilyen jogellenességet nem állapított meg, a kártérítéshez való jog elismerésének egyik szükséges feltétele nem teljesült. Így az Elsőfokú Bíróság a fellebbező szerint elmulasztott állást foglalni a szerződésen kívüli felelősség megállapítására vonatkozó további feltételek tárgyában, és nem indokolta meg a nem vagyoni kár megtérítése iránti kérelem elutasítását sem. Az Elsőfokú Bíróság nem határozott a felperes azon érveiről sem, amelyek a jogszerű aktusért fennálló, többek között a Bizottság által az ellenőrzési eljárás során tanúsított azon magatartásból eredő felelősségre vonatkoznak, amely a felperesnek szokatlan és különleges károkat okozott.

137 A Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság annak megállapításával, hogy az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges három feltétel egyike nem teljesült, teljes mértékben megalapozottan döntött úgy, hogy a másik két feltétel vizsgálatát nem folytatja le. A Bizottság ezenkívül azt állítja, hogy a jogszerű aktusért fennálló felelősséget illetően a fellebbező által előadott érvelés valójában az intézmény állítólagos jogellenes magatartásán alapul, ennek következtében pedig figyelmen kívül kell hagyni. Továbbá, mivel a közvetítő szervezetnek tudomása volt az ERFA-ból származó támogatás odaítélésének feltételeiről, nem volt olyan rendkívüli gazdasági kockázatnak kitéve, amely meghaladta volna a KTA által a globális szubvenciók keretében végzett tevékenységekkel rendszeresen együtt járó kockázatokat.

– A Bíróság álláspontja

138 Ezzel kapcsolatban előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy – mint azt a megtámadott ítélet hangsúlyozta – a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az Unió jogellenes magatartása miatti, az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében vett szerződésen kívüli felelősség megállapítása három együttes feltétel fennállásától függ, amelyek a következők: az Unió intézményeinek felrótt magatartás jogellenessége, a kár bekövetkezése, valamint a magatartás és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés (lásd többek között a C-257/98. P. sz., Lucaccioni kontra Bizottság ügyben 1999. szeptember 9-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-5251. o.] 11. pontját, valamint a C-162/01. P. és C-163/01. P. sz., Bouma és Beusmans kontra Tanács ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-4509. o.] 43. pontját).

139 A felperes által benyújtott, vétkességen alapuló felelősség megállapítása iránti kérelemre vonatkozóan az Elsőfokú Bíróság által végzett mérlegelést illetően meg kell állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen és megfelelő indokolással zárta ki, hogy a Bizottság a vitatott határozat meghozatalával kiválthatta volna az Unió felelősségét, mivel e határozat nem jogellenes, ebből következően pedig hiányzik az e felelősség megállapításához szükséges egyik feltétel.

140 A fellebbező az elsőfokú eljárásban az Unió vétkesség nélküli felelősségére is hivatkozott, amennyiben azt állította, hogy kár érte őt annak következtében, hogy a Bizottság az ellenőrzési eljárás során a szóban forgó intézkedés végrehajtási módjainak semmilyen ellenőrzését vagy felülvizsgálatát nem végezte el.

141 Mindazonáltal anélkül, hogy a Bíróságnak határoznia kellene arról, hogy a jelen ügyben fennállókhoz hasonló körülmények között lehetséges-e megállapítani az Unió jogszerű aktussal okozott károkért fennálló felelősségét, elegendő kimondani, hogy az Elsőfokú Bíróság nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor e jogalapot elutasította, mivel a fellebbező által hivatkozott vagyoni és nem vagyoni károk semmiképp nem bizonyulnak szokatlan és különleges jellegűnek. Az esetleges gazdasági veszteségek ugyanis, még ha fel is tételezzük azok bekövetkezését, valamint a fellebbező jó hírnevének állítólagos sérelme olyan következményeket képeznek, amelyekre minden

jól értesült gazdasági szereplő számíthat az eredetileg odaítélt támogatás összegének csökkentésére irányuló, a 4253/88 rendelet 24. cikkére alapított határozat elfogadása esetén.

142 Következésképpen a megtámadott ítélet nem alkalmazza tévesen a jogot, amikor kizárja az Unió szerződésen kívüli felelősségének fennállását, e fellebbezési jogalapot pedig el kell utasítani.

143 Az eddigiekből következik, hogy a fellebbező által a fellebbezésének alátámasztása érdekében hivatkozott jogalapok egyike sem fogadható el, ebből következően pedig a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

V – A költségekről

144 A Bíróság eljárási szabályzata 69. cikkének 2. §-a alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 118. cikke alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a fellebbező pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően őt kell kötelezni a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.

2) A Bíróság a Sviluppo Italia Basilicata SpA-t kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások